

1. חה"כ משה ארבל**2. מפלגת ש"ס- התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה**

ע"י ב"כ עו"ד ישראל באך ו/או אליעזר רודין

מרח' אדם וולמו 3, ירושלים 95463

טלפון 02-6505456 פקס : 02-6505457

-נגד-

1. מועצת אזורית עמק המעיינות

ע"י ב"כ י.קורין ואח'

מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה

טל : 04-6723003 פקס : 04-6790390

2. קיבוץ ניר דוד

ע"י ב"כ עו"ד א. פינק ואח'

דרך השלום 53 גבעתיים 5345433

טל : 03-5734000 פקס : 03-5733000

3. חברת הדסק הישראלי לביטחון ושמירה בע"מ**4. היועץ המשפטי לממשלה****5. רשות מקראעי ישראל**

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז צפון (אזור ח)

מנוף הגליל, מתחם מול הרם (קומה 3) 171080

ת"ד 817

טל : 02-6467072 ; 073-3922839/41/43 ; פקס :

הודעה מטעם המדינה

באישור לדיוון מיום 24.3.21 ולהחלטת בית המשפט הנכבד, המדינה מתכבדת להודיע כדלקמן :

1. בפתח הדברים רואה המדינה לנכון להתייחס לתגבור העותרים לבקשת הארכה הקודמת של המדינה, במסגרת טענו העותרים להשתאות והתחמקות מכיד המדינה, מתוך התיחסותה. בניגוד לנטען, הגורמים הרלוונטיים במדינה מתייחסים בכל כובד הראש לסוגיה, הן לעתירה והן לדברי בית המשפט. מדובר בסוגיה מורכבת רבת שנים, בעל השלוות רוחב בהיבטים ציבוריים שונים. יזכיר כי הצעת בית המשפט במעמד הדיון לא הייתה חלק מהעתירה ולא הועלתה על ידי העותרים, כאשר עיון בכתב העתירה, מעלה כי לא התבקש בו כל סعد נגד המדינה אלא נגד המשיבות 3-1. עמדתה העקרונית של המדינה הובעה במסגרת תשובה לעתירה, כאשר ההצעה בדבר הגשת תוכנית על ידי המדינה הועלתה לראשונה כהצעה מטעם בית המשפט במעמד הדיון לאחר ההתקפות בעניין התכנית, שהייתה רק לפני מספר חודשים.
- בחינת הסוגיה הצריכה התייעצויות ודיוונים עם גורמים בכירים במשרד המשפטים ומשרד הממשלה השונים דבר שמטבע הדברים אורץ זמן ולא יכול להיעשות בן רגע.

אין כאמור להלן כדי לגורע מטענות המדינה כפי שהובאו בכתב התשובה מטעמה, ואין בו כדי להסבירים להרחבת חזית כלשי.

לגוף של עניין :

2. במסגרת הדיון מיום 24.3.21 ניתנה החלטה שלפיו : **"עד ליום 29.4.21 תגיש רמ"י עמדתה בנוגע לנטיילת הגשת תכנית 0845073-202 ניר דוד- נחל עמל קדום – ג' 25794 על עצמה, בין עצמה ובין באמצעות מגיש ציבורי אחר, אשר רמ"י תיתן לו הרשה. העותרים יהיו רשאים להגיב בכתב לעמדה זו עד לא יואר מיום 16.5.21.**
3. כפי שצוין בהודעה האחרון מטעם המדינה, לאחר הדיון, התקיימו התייעצויות בין גורמי המדינה, וביום 22.4.21 התקיימה ישיבה בהשתתפות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה לעניינים אזרחיים, המשנה לפקליט המדינה לעניינים אזרחיים, פרקליט מחוז צפון (אזור), ו משתתפים נוספים מהפרקליטות, מינהל התכנון ורשות מקראקי ישראל. בישיבה זו נסקלה הצעת בית המשפט הנכבד בעניין תכנית 0845073-202 (להלן : **"תכנית נחל עמל קדום"**). עוד נסקלה גם אפשרות להרחבת התכנית, לרבות על שטחים נוספים בתחום המשבצת של המשיב 2, זאת במסגרת נקודת האיזון הנכונה שבין זכות הציבור להנגשת הנחל, אל מול זכויות תושבי הקיבוץ שпорטו בתשובה המדינה, וכן הוחלט על זימון ישיבה נוספת ביחד עם נציגי המשיב 2 והמשיבה 1 (להלן : **הקבוץ והמוסצת האזרחית בהתאם**).
4. לאחר הודעה זו, ביום 26.5.21 התקיימה ישיבה בהשתתפות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה לעניינים אזרחיים, המשנה לפקליט המדינה לעניינים אזרחיים, פרקליט מחוז צפון (אזור), משתתפים נוספים מהפרקליטות, מינהל התכנון ורשות מקראקי ישראל, וכן נציגים מטעם הקיבוץ והמוסצת האזרחית, שבעקבותיה מוגשת הודעה זו.
5. כאמור בתשובה מטעם המדינה, לציבור הרחב קיימת זכות גישה אל נחל המהווה מקראקי יעד. גישה זו נגזרת מזכות הקניין של המדינה במרקען אלה. במסגרת תשובה עמדה המדינה על הצורך להבטיח גישה חופשית של הציבור אל הנחל- מחד, ועל הצורך לאפשר לתושבי הקיבוץ לקיים שגרת חיים נאותה- מאייך.
6. לאחר דיון כאמור ושמיעת עמדת נציגי הקיבוץ, וכן לאחר קיומם התייעצויות עם רשות הטבע והגנים, המדינה מתכבדת להודיע כי מסקנתה ביחס לשאלת נקודת האיזון הראوية והתכנון המתאים, היא **כמפורט להלן**.
7. במסגרת בחינת נקודת האיזון ראוי לבחון האפשריות להנגשת הנחל בדרך שאינה עוברת דרך אזור המגורים בקיבוץ. יחד עם זאת גם אם הגישה לנחל מחייבת מעבר בשטחי המשבצת של הקיבוץ, הרי שלא ניתן למנוע אותה מהציבור הרחב באופן גורף.
8. מתוך נקודת מוצא זו, תפרט להלן המדינה הצעה אפשרית ביחס לנקודת איזון זו.

9. בשלב ראשון על מנת להנגיש את הנחל לציבור באופן מיידי במשך המדינה היא כי יש לאפשר את הגישה לנחל מהאזור המערבי (**להלן אזור A**). אזור זה מצוי בצד המערבי של הקיבוץ – סמוך לבנייה בייעוד ציבורי, והוא בהמשך לנוף השלושה (הסחינה). ככל הידוע אזור זה, נגיש היום, רק לחבריו הקיבוץ ולמשתמשי מרכזו הספורט ולא לכל הציבור, וכי הכנסתה אליו היא משער הקיבוץ תוך מעבר בכביש ההיקפי.

על מנת המדינה אזור זה אמור להיות פתוח לציבור הרחב, בהיותו מרוחק מרחק סביר, מאזור המגורים של הקיבוץ וסמוך למרכז הספורט, ובהתחשב בכך שאזור זה נגיש היום, ככל הידוע, לחבריו הקיבוץ ולבעלי מרכזו הספורט. כיום קיימת דרך גישה סטטוטורית לאזור זה (צוינה בסעיף 79 (א) בכתב התשובה מטעם רמי'י¹).

צוין כי ככל שהקיבוץ סביר כי דרך הגישה הסטטוטורית הקיימת תתקשה לעומוד בעומס התנועה או שבשל העובדה כי הגישה ממנה לשטח המגורים בקיבוץ היא מיידית וזמנית, יפגע הדבר בשגרת חייהם התושבים יתר על המידה, תיתכן גם אפשרות גישה אחרת. צוין כי עיון בתשתיים ובתצלומי האויר מלמד כי בפועל, קיימת דרך גישה נוספת המכון פארק "נון גורו" וראוי יהיה שהמוסע שחזור האזוריית תפעל להסדרתה המלאה לרוחות הציבור בטוחה המיידי וזאת במסגרת סמכויותיה.

כך או כך, עמדת המדינה היא שיש לאפשר, כבר עתה, ובאופן מיידי, גישה רגילה לאזור זה של הנחל הכרוכה בהיליכה של 500 מ' לכל היותר (פתחת שאינה כרוכה בשינויים סטטוטורי). צוינו כי ככל הידוע, קיימים באזור זה מגרש חניה, אך אפשר שגם הוא טוען הסדרה.

מצורף תשייט בו מוצג שטח המשבצת של הקיבוץ על רקע מכב תכני קיים. בתשייט מסומן אזור A כמו גם אזורים B ו- C אליהם המדינה מתיחס להלן.

10. בנוסף לפתרון מיידי זה, קיימת אפשרות להנגשת הנחל לציבור מאזורים נוספים, באמצעות תכנון. המדינה סבורה כי תכנון זה נדרש להיות מוקדם ע"י המועצה האזורית והקיבוץ. להלן נתיחת אזורים המוצעים:

אזור מזרחי (להלן אזור B) – בצד המזרחי של הקיבוץ, והוא מבוסס על שטח **תכנית נחל עמל קדום**. עמדת המדינה הינה כי תכנית זו צריכה להמשיך ולהיות מקודמת על ידי הקיבוץ, כפי שנעשה עד כה ו/או ע"י המועצה האזורית. זאת בכספי להנגשת שטח נוסף של הנחל, הקיימים בתחום המשבצת של הקיבוץ, לציבור, ע"י הרחבת הקו הכהול של תכנית נחל קדום – או לכיוון צפון ו/או לכיוון מערב, באופן שיכלול שטח **מערב לכביש מס' 669 (להלן אזור C)**.

אזור C הוא שטח בתחום המשבצת הקיבוץ מהצד המזרחי, צמוד לתוכנית נחל קדום מעבר לכביש 669. שטח זה כולל רצועת נחל קיימת אשר מתחילה מגבולה המערבית של תוכנית נחל קדום ועד בית הקברות הקיימים בקיבוץ. ככל הידוע שטח זה אינו נגיש לציבור היום.

¹ כאמור בכתב התשובה מטעם רמי'י: קיימת דרך סטטוטורית מאושרת (הדרך המערבית מבין שתי הكنيסות מצפון מזרח 669) לפי תוכנית מותאר ג/7470 ומופיעה כדרך גס בתכנית ג/21288 דרך זו מובילה לנחל במערב הקיבוץ, מחוץ לשטח המוגדר למוגרים. דרך זו עברת בין שטח המועד לשטח מבנה ספרט וחניה (לפי ג/21288) לבין שטח המועד לתירוע (לפי ג/7933). הדרך מובילה עד לחלקה 3 – עד הגdots המיעודות לשטחים פתוחים.

כאמור נכון יהיה לבחון הוספת אזור C לשטח תכנית נחל קדום.

האמור יש בו גם כדי להנגב על הקושי שלה מהחלטת הוועדה המחויזת לתכנון ובניה, אודות הזכוות המינימליות בקרקע לצורך הגשת תוכנית (75% לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה 1965) ביחס לקיבוץ.

11. כאמור, לאחר שהליך התכנון של תכנית נחל קדום בתוכנות המוצעת לעיל, עשויים לא רוץ זמן, ולאחר שהימוש שלו לא יהיה בטוחה המידי (שכן הוא יצריך ביצוע עבודות אשר ישנו את זרימות מי הנחל מתעלות – כפי שנעשה היום, לנחל פתוח), רואה המדינה חשיבות בהנגשה של אזור A באופן מיידי, אשר מימושו אינו מחייב הליכי תכנון. כמו כן יצוין כי ניתן לבחון הנגשה גם של אזור C, אם כי על פניו הדברים הוא קשה יותר בהנגשה מיידית.

12. ככל שתאושר תכנית נחל עמל קדום תושלם ותמומש לרוחות הציבור, סבורה המדינה כי ניתן יהיה לבחון מחדש את הצורך בחומרת אזור A ו/או אזור C, ככל שהונges, פתוחים לכל הציבור.

13. ברICI כל תכנית כפופה להליכי תכנון ככל שידרשו על פי דין, והאזורים המסומנים בתשריט המציב הינם להמחשה בלבד כאשר הגבולות הסופיים יჩיבו כמובן דין.

14. המדינה מבקשת להציג כי לumedתה, התכנון והנגשת דרכים כאמור לעיל, הינם באחריות הקיבוץ והמועצה האזורית שבתחום שיפוטה מצוים המקרקעין, ושהשטחים הציבוריים הינם באחריותה ע"פ דין.

הואיל ומדובר בשטחים שניכר בתוך משבצת הקיבוץ ובשים לב לצורך בדבר שמירה על שגרת חיים נאותה של תושבי הקיבוץ, הרי שאף מטעם זה נכון שהתכנון יקדם ע"י הקיבוץ והמועצה האזורית.

בקשר זה ובהתיחס להחלטת בית המשפט הנכבד המדינה תבקש להבהיר כי ככל תכונם של שטחים ציבוריים הינם באחריות השלטון המקומי. רמי'י מתמקדת בתכנון ייחידות דיר למכוריהם ואזרחים לעסקה, ולCORD קידומו הייעיל של תכנון מסווג זה חוקקו בשנים האחרונות מס' חוקים כגון החוק לקידום בניה בתחום מועדפים לדיר (הוראת שעה), תשע"ד- 2014 וכן חוק רשות מקרקעי ישראל, תש"ך- 1960.

רמי'י אינה נהגת לתכנן שטחים ציבוריים אלא במסגרת תכניות למגורים/ תעסוקה או תכניות תומכות שימושים כאמור ותכנן שטחי ציבור מבויע כלל ע"י השלטון המקומי.

יוזכר כי הנגשת שטח A אינה מחייבת הסדרה סטטוטורית כאמור לעיל.

15. למען הסדר הטוב מובהר כי זו היא עמדת המדינה שלא ניתן לה הסכמת הצדדים האחרים.

חנן סמעאן מoise, עו"ד

איתן לדר, עו"ד

מומנה בפרקיות מחוז צפון (אזורתי)

פרקיליט מחוז צפון (אזורתי)

